

Kortversion

Världens viktigaste bygge

Byggnads program för en klimatneutral
och hållbar byggbransch

Fler jobb genom grön omställning

Samhällets klimatomställning är i sig ett gigantiskt byggprojekt. Bostäder behöver renoveras och klimatanpassas. Satsningar på infrastruktur är nödvändig. Det innebär alltså en massa nya jobb i hela Sverige. Men ska omställningen bli verklighet krävs ordning och reda på arbetsmarknaden och en fungerande utbildningspolitik.

Byggbranschen står idag för 20 procent av Sveriges klimatsutsläpp. Därför behöver byggandet ske på nya klimatsmarta sätt. Det behövs också kraftfulla offentliga investeringar som kan driva utvecklingen åt rätt håll. Vid offentliga upphandlingar bör man ställa krav på fossilfria och klimatsmarta lösningar. Allt för att styra in näringslivet och hela samhället på rätt väg.

Sveriges byggnadsarbetare har alltid legat i framkant när det gäller att bygga hållbart. När det moderna Sverige byggdes under 1900-talet byggdes det med genomtänkta kök och badrum. Det byggdes el-nät och avloppsledning. Nu behöver mycket renoveras och rustas upp. Och det behöver göras på ett sätt så att det bidrar till samhällets klimat-, miljö-, och hållbarhetsmål. Men med rätt utbildning och kunskap kommer vi göra jobbet den här gången också.

En förutsättning för att klara omställningen är också att den arbetslivskriminalitet och underbudskonkurrens som tillåtit bre ut sig stoppas. Fuskande företag kommer aldrig att ta sitt klimatsvar. En avreglerad bransch där lägsta pris kommer i första hand har svårt att göra de klimatinvesteringar som behövs.

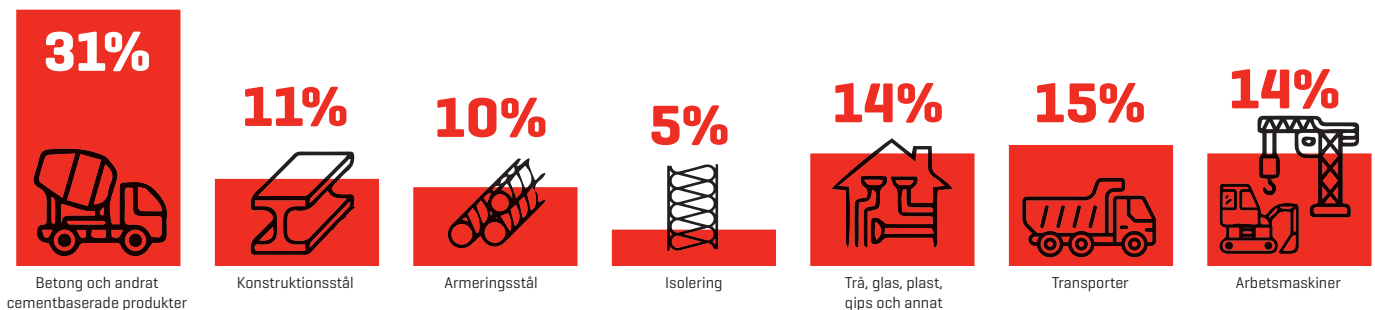
I Byggnads program *Världens viktigaste bygge* listar vi de åtgärder som ger mest effekt för att minska klimatpåverkan. Vi ställer också krav på vad som behöver göras för att omställningen ska bli verklighet.

Minska klimatpåverkan

Tillsammans ger svenskt byggande ifrån sig knappt tio miljoner ton koldioxid. Det utgör ungefär 20 procent av Sveriges totala, inhemska klimatsutsläpp. Staplarna visar var byggandets största klimatpåverkan uppstår. De visar också vilka områden det är viktigast att förändra för att minska klimatpåverkan: cement, stål, transporter och material.

- ▶ Utsläppen från cementtillverkningen kan minskas genom att all uppvärmning sker fossilfritt.
- ▶ Det pågår fler svenska projekt kring järn pellets och ståltillverkning för att minska utsläppen.
- ▶ Transporter och maskiner ska gå på el eller biodrivmedel.
- ▶ För trä, glas, plast och gips kan återbruk, materialval och annan materialeffektivisering minska mängden utsläpp.
- ▶ Utnyttja befintliga lokaler mer effektivt. Nybyggande drar med sig mer materialproduktion och transporter som i sin tur leder till mer utsläpp.
- ▶ Fokusera klimatarbetet på de aktiviteter som bidrar med störst del av utsläppen.
- ▶ Säkerställ ordning och reda för att branschen ska kunna ta klimatsvar.

TOTALT KLIMATUTSLÄPP FRÅN BYGGANDET AV BYGGNADER 7,6 MEGATON CO₂

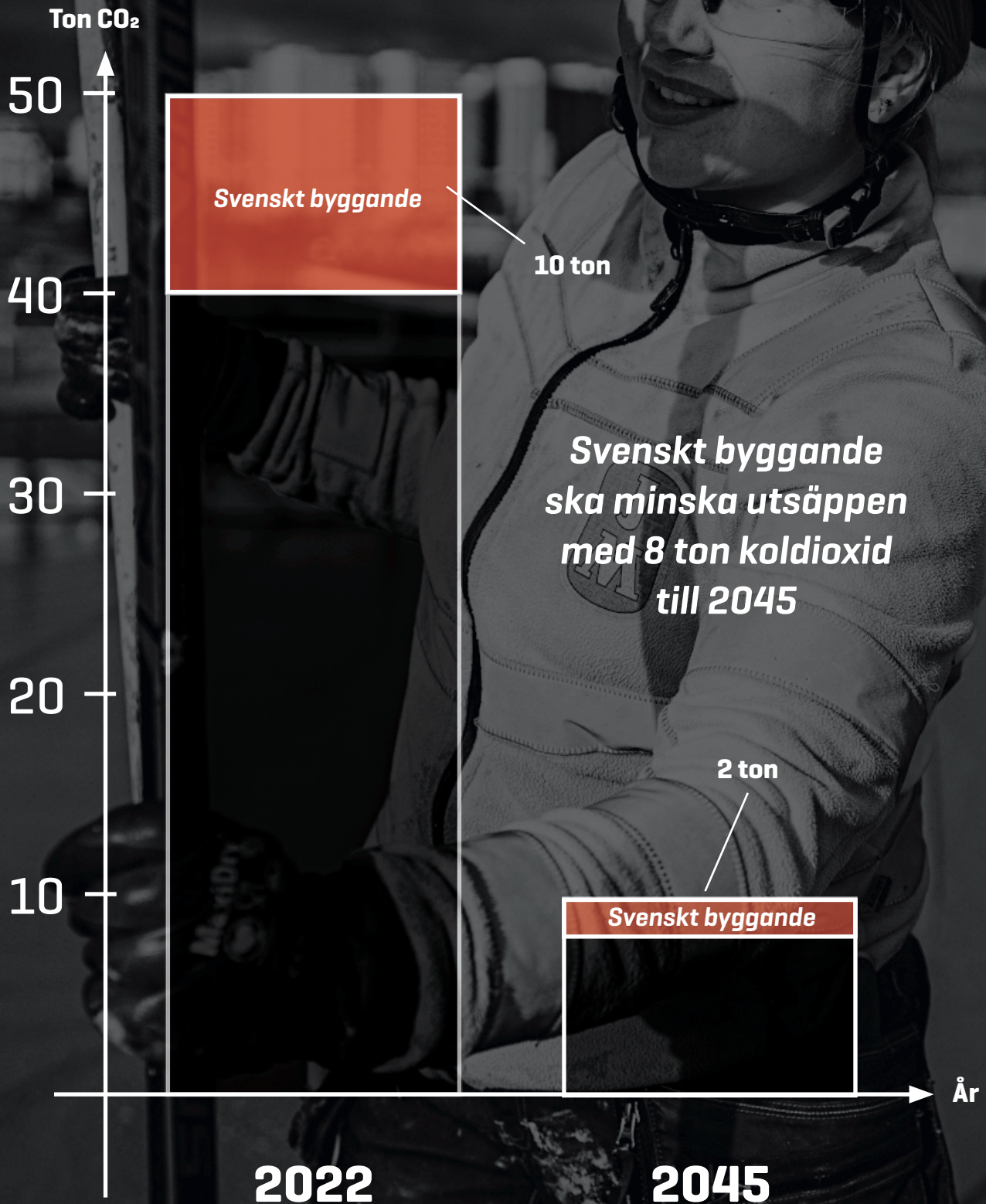
Byggnads program i korthet

Samhällets kommande klimat- och hållbarhetsomställning är i sig ett gigantiskt byggprojekt. För en klimatneutral byggbransch behövs följande:

- ▶ Användande av fler klimatsmarta material och arbeta med mer återbruk.
- ▶ Bättre energieffektivitet genom upprustning av befintliga hus och i nybyggen.
- ▶ Beställare behöver ställa tuffare klimat- och hållbarhetskrav i upphandlingar av byggprojekt.
- ▶ Säkra finansieringen av samhällsnyttiga, klimatbra och hållbarhetskapande projekt.
- ▶ Säkerställ ordning och reda i byggbranschen. Det behövs ansvarsregler för klimat och hållbarhet. Dessutom behövs detta:
  - **Ekonomisk hållbarhet:** stoppa fusk och kriminalitet för konkurrens på lika villkor
- **Social hållbarhet:** trygga arbetsmiljö, säkerhet och att kollektivavtalen följs,
- **Miljömässig hållbarhet:** alla behöver kunskap om, och följa, nödvändiga miljö- och klimatanpassningsregler.

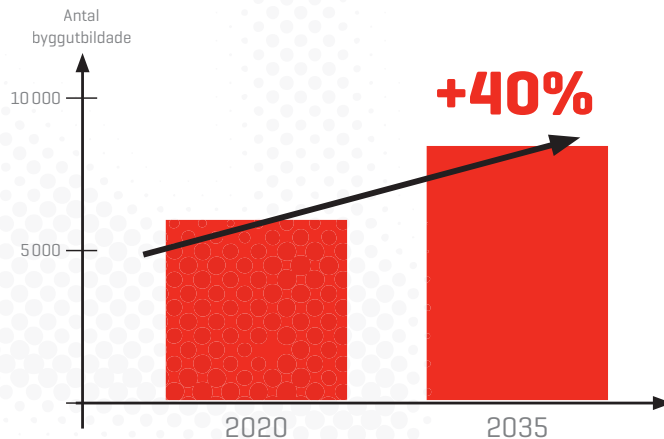
Sveriges totala klimatutsläpp

Ett gigantiskt byggprojekt

Samhällets klimat- och hållbarhetsomställning är ett gigantiskt byggprojekt. Det är en ödesfråga för såväl oss som framtida generationer, men också en möjlighet lika mycket som en nödvändighet. Byggbehovet kommer att vara stort men ska Sverige och byggbranschen nå sina klimatmål krävs ordning och reda på arbetsmarknaden och en välfungerande utbildningspolitik.

- ▶ Efterfrågan på byggutbildade väntas öka med totalt cirka 40 procent till 2035 [SCB].
- ▶ År 2045 ska de svenska utsläppen vara nere på tio miljoner ton koldioxid per år, enligt den svenska klimatlagen.
- ▶ Samhällets uttalade mål är att nå en hållbar utveckling och FN:s alla 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Byggbranschens roll i Agenda 2030

Byggnads står bakom Sveriges åtaganden i och med FN:s Agenda 2030. I den fullständiga rapporten går vi igenom hur byggbranschen kan bidra till alla de 17 målen.

FN:s globala mål för hållbar utveckling och Agenda 2030

Fram till år 2030 ska världens FN-länder bidra till att ingen lever i extrem fattigdom, att världens ojämlikheter och orättvisor minskar samt att klimatförändringarna stoppas.

Den så kallade Agenda 2030 innehåller 17 mätbara mål för att skapa en hållbar utveckling. Länderna ska bidra i arbetet både genom sin inrikes- och utrikespolitik. Även organisationer och företag har ett ansvar.

Alla mål är relevanta för byggsektorn. Mål 13 handlar om att bekämpa klimatförändringarna. Målet genomsyrar dessutom agendans alla andra mål, eftersom klimatkrisen påverkar förutsättningarna för allt som människor, företag och organisationer gör.

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

Om Byggnads program

Världen viktigaste bygge är författad av Kristian Skånberg, senior advisor Stockholm Environment Institute.
Den finns i sin helhet att läsa på byggnads.se/klimat